

*Zapraszamy
na prezentacje
multimedialna o Marii
Skłodowskiej – Curie*

MARIA SKŁODOWSKA
CURIE
1867-1934

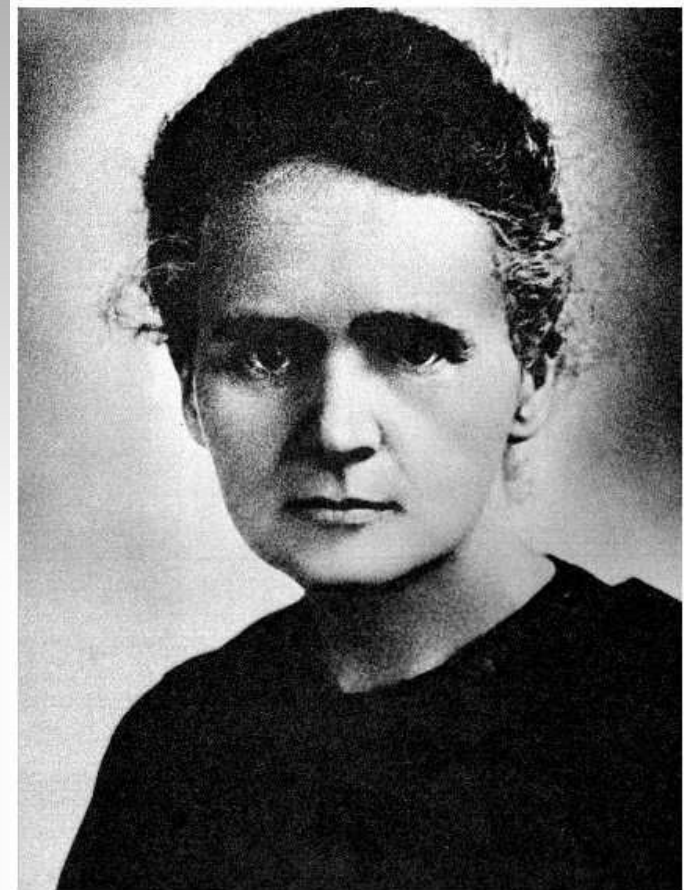
„Pani Curie jest – z wszystkich ludzi na świecie – jedynym nie zepsutym przez sławę człowiekiem.”

Albert
Einstein

SKŁODOWSKA – CURIE

- *fizyk i chemik,*
- *wielką uczoną polską pracującą we Francji,*
- *prof. Sorbony,*
- *współtwórczyni nauki o promieniotwórczości,*
- *autorką pionierskich prac z chemii jądr,*
- *współodkrywczyni polonu i radu,*
- *przyczyniła się do rozwoju badań nad promieniowaniem w Polsce,*
- *inicjatorką (1932) budowy Inst. Radowego w Warszawie,*
- *dwukrotna nadroda Nobla (1903, 1911).*

*Maria Skłodowska-Curie (ur. 7 listopada 1867r
w Warszawie, zm. 4 lipca 1934 w Sancellemoz),
światowej sławy uczona pochodzenia polskiego,
większość życia spędziła we Francji,
tam też rozwinęła swoją karierę naukową.
Zajmowała się badaniami z zakresu fizyki
i chemii.*

Do jej największych dokonań należą:

-opracowanie teorii promieniotwórczości,

*-technikę rozdzielania izotopów promieniotwórczych oraz
odkrycie dwóch nowych pierwiastków: radu i polonu.*

*Pod jej osobistym kierunkiem prowadzono też
pierwsze w świecie badania nad leczeniem raka
za pomocą promieniotwórczości. Była prekursorem
nowej gałęzi chemii - radiochemii.*

Początkowo Maria zamierzała wrócić do Polski w nadziei, że może uda jej się przyczynić do poprawy sytuacji w ojczyźnie. Jednak krótki pobyt w domu w 1894 r. uświadomił jej nierealność tych zamierzeń. Postanowiła pozostać we Francji, gdzie właśnie poznała Pierre'a Curie, młodego naukowca, kierownika laboratorium. Znajomość ta przerodziła się w miłość i 26 lipca 1895 r. wzięli ślub cywilny, nie wymienili nawet obrączek, a miesiąc miodowy spędzili zwiedzając 1 Francję na rowerach.

MIŁOŚĆ

Piotr Curie

Pierre Curie (ur. 15 maja 1859, zm. 19 kwietnia 1906) – francuski fizyk, wykładowca na uniwersytecie w Paryżu, mąż Marii Skłodowskiej-Curie.

Zajmował się badaniem właściwości magnetycznych i elektrycznych kryształów, a także promieniotwórczością i jej oddziaływaniami na organizmy żywe. W roku 1880 odkrył zjawisko piezoelektryczności. Wraz z żoną Marią Skłodowską-Curie w roku 1898 odkrył dwa pierwiastki: rad i polon. Gdy zaczęto stosować rad do walki z rakiem, Pierre Curie przeprowadził na sobie pierwsze doświadczenia.

Maria jako matka

Państwo Curie doczekali się dwóch córek. Pierwsza z nich, Irena urodziła się 12 września 1897r., a druga - Ewa - 6 grudnia 1904r.

Maria była bardzo troskliwą i

opiekuńczą matką. Prowadziła zapiski dotyczące

rozwoju dzieci. Dbała o ich edukację i rozwój fizyczny. Dziewczynki znały język polski, uczyły się szycia, gotowania i ogrodnictwa.

Rodzicielstwo jednak nie przeszkadzało Marii i Piotrowi w ich dalszej pracy badawczej.

Sukcesy

Dnia 10 grudnia 1903r. Akademia Nauk w Sztokholmie ogłosiła, że Maria Skłodowska-Curie wraz z mężem Pierre Curie oraz Henri Antoine Becquerel zostali Laureatami Nagrody Nobla z Fizyki za badania promieniotwórczości. Małżonkowie nie uczestniczyli w uroczystości wręczenia nagród.

NAGRODA NOBLA

Dwukrotnie wyróżniona Nagrodą Nobla za osiągnięcia naukowe. Po raz pierwszy w roku 1903 z fizyki wraz z mężem Piotrem Curie za badania nad odkrytym przez Antoine Henri Becquerela zjawiskiem promieniotwórczości, a drugi raz w roku 1911 z chemii za wydzielenie czystego radu. Do dziś (I połowa 2007 roku) pozostaje jedyną kobietą, która tę nagrodę otrzymała dwukrotnie.

**KONGLIGA SVENSKA
VETENSKAPS-AKADEMIEN**

har vid ett sammanträde den 12 Nov.
1903 i enlighet med föreskrifterna i det af
ALFRED NOBEL
 den 27 November 1895 uppräntade testa-
 mentar beslutat att utdela halften af det pris-
 som denna år utgöres af den som inom
 fysikens område har gjort den viktigaste
 upptäckt eller uppfinning till

PIERRE CURIE
 OCH HENS Hustru Fru
MARIE CURIE

såsom en erkännande af den utomordentli-
 ga förtjänt de båda genom sina gemensamt

 utöfva arbetet utvalde de af Professor
 Henri Becquerel upptäckta strålnings-
 strömmen.

Stockholm den 10 December 1903

R. Friedländer
 Rät. Vet. Årsk. Præs.

Ebr. Axelsson
 Rät. Vet. Årsk. Sekr.

Rad

Nazwa, symbol, I.a.	rad, Ra, 88 (łac. radium)
Grupa, okres, blok	2, 7, s
Stopień utlenienia	II
Właściwości metaliczne	metal ziem alkalicznych
Właściwości tlenków	silnie zasadowe
Masa atomowa	226 u
Stan skupienia	stały
Gęstość	5000 kg/m³
Temperatura topnienia	700 ° C
Temperatura wrzenia	1737 ° C

Polon

Nazwa, symbol, I.a.	polon, Po, 84 (łac. polonium)
Grupa, okres, blok	16 (VIA), 6, p
Stopień utlenienia	VI, IV, II
Właściwości metaliczne	metal
Właściwości tlenków	amfoteryczne
Masa atomowa	209 u (najtrwalszy izotop)
Stan skupienia	stały
Gęstość	9196 kg/m³
Temperatura topnienia	254 ° C
Temperatura wrzenia	962 ° C

W czwartek, 19 kwietnia 1906 roku Pierre Curie wracając z zebrania Stowarzyszenia Profesorów Wydziałów Nauk Ścisłych zginął potracony przez konny wóz ciężarowy; miał wtedy 47 lat. Zrozpaczona Maria przez rok prowadziła tzw. „Dziennik żałobny”, w którym opisywała ból, żal i pustkę, jaka jej pozostała po śmierci ukochanego męża, przyjaciela, towarzysza. W maju 1906 roku, 38-letnia Maria dostała katedrę fizyki po mężu. Pierwszy wykład prowadziła 5 listopada 1906 roku. Została tym samym pierwszą kobietą profesorem na paryskiej Sorbonie.

Tragedia

1927 rok Ich wielu ona jedna

4 lipca 1934 roku w wieku 67 lat w alpejskiej klinice Sancellemoz w Passy na białaczkę umarła Maria Skłodowska-Curie spowodowaną najprawdopodobniej wysokimi dawkami promieniowania pochłoniętymi podczas badań nad promieniotwórczością. Dwukrotna noblistka do końca życia nie chciała wierzyć, że odkryty przez nią rad zrujnował jej zdrowie.

Śmierć

Maria Skłodowska-Curie odznaczona została Legią Honorową. Uhonorowana została również doktoratami honorowymi:

- *Politechniki Lwowskiej – 1912,*
- *Uniwersytetu Poznańskiego – 1922,*
- *Uniwersytetu Jagiellońskiego – 1924,*
- *Politechniki Warszawskiej – 1926.*

Jedna z pierwszych kobiet, które zdobyły prawo jazdy

Podczas I wojny światowej Maria Skłodowska-Curie pracowała jako szefowa wojskowej komórki medycznej. Wtedy właśnie zdecydowała się na zrobienie prawa jazdy, by móc prowadzić jeden z 20 samochodów z aparatami Roentgena i docierać do rannych.

Muzeum Marii Skłodowskiej Curice

Filmy o Marii Skłodowskiej Curie

Do tej pory powstało kilka filmów biograficznych o Marii Skłodowskiej-Curie:

• **Curie-Skłodowska (ang. Madame Curie)** – amerykański film z 1943 w reżyserii Mervyna LeRoya. W rolę Marii Skłodowskiej wcieliła się Greer Garson. Obraz powstał na podstawie książki Ève Curie „Maria Curie”.

• **Maria Skłodowska-Curie podtytuł W stulecie wielkiej uczonej** – film biograficzny w reżyserii Stanisława Grabowskiego z 1977. Stworzono go w związku z setną rocznicą urodzin Marii Curie w dniu 7 listopada 1967.

• **Marie Curie** – miniserial telewizyjny w reżyserii Johna Glenistera z 1977. Rolę Marii Curie odegrała Jane Lapotaire.

• **Maria Curie** – biograficzny miniserial telewizyjny z 1990 w reżyserii Michela Boisronda. Rolę Marii Curie odegrała Marie-Christine Barrault.

• **Maria** – film biograficzny w reżyserii Krzysztofa Szmagiera z 1998. Powstał on z inicjatywy Komitetu Obchodów 100-lecia Odkrycia Polonu i Radu.

• **Palmy Pana Schutza** – francuski film biograficzny z 1997 w reżyserii Claude'a Pinoteau z Isabelle Huppert w roli Marii Skłodowskiej-Curie.

• **Maria Skłodowska-Curie – film biograficzny w reżyserii Bohdana Rączkowskiego z 2004.**

• **Maria** – film dokumentalno-fabularyzowany w reżyserii Alicji Albrecht z 2011. W roli Marii Skłodowskiej-Curie Joanna Szczepkowska. Film zawiera wspomnienia wnuczki uczonej – Heleny Langevin-Joliot, wypowiedzi jej polskich i francuskich biografów, zdjęcia i krótkie archiwalne fragmenty filmowe. Znaczną część stanowią nastrojowe sceny fabularyzowane, ilustrowane listami i wspomnieniami uczonej.

• **Śladami Marii Skłodowskiej-Curie** – film dokumentalno-fabularyzowany w reżyserii Krzysztofa Rogulskiego z 2011. W roli Marii Skłodowskiej-Curie Elisabeth Duda. W filmie zaprezentowano m.in. wywiady z wnuczką Marii Skłodowskiej-Curie, prof. Héléne Langevin-Joliot oraz z pierwszą francuską astronautką, Claudie Haignere.

• **Filmy inne**

• **Młody Einstein** (ang. *Young Einstein*) – w komedii Yahoo Seriousa z 1988 w postać Marii Skłodowskiej-Curie (zupełnie oderwaną od prawdy historycznej, choć rzeczywiście spotkali się) wcieliła się Odile Le Clezio.

KONIEC

Anita Nowosielska

Sylwia Gumienna

Materiały pomocnicze :

Tekst:

<http://www.polskieradio.pl/39/156/arttykul/890222,maria-sklodowskacurie-pierwsza-kobieta-z-noblem>

<http://www.chemgeneration.com/pl/marie-curie/pochodzenie-i-studia.html>

http://pl.wikipedia.org/wiki/Maria_Sk%C5%82odowska-Curie

Zdjecia:

https://www.google.pl/search?q=maria+sk%C5%82odowska+curie&biw=1366&bih=643&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ei=fORsVJuNHYbWPYXygJgK&ved=0CAYQ_AUoAQ